

Utlåtande 2008:17 RVII (Dnr 325-5265/2007)

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen SoL, kvartal 3 2007 avseende omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorgen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Stadsdelsnämndernas och socialtjänstnämndens rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, för kvartal 3 2007 godkänns.

Föredragande borgarrådet Ulf Kristersson anför följande.

Ärendet

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) är kommunerna skyldiga att till länsstyrelserna anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställs inom tre månader från beslutsdatum. Rapporteringsskyldigheten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Kvartal 3 2007 rapporterade stadsdelsnämnderna och enheten för hemlösa totalt 21 beslut som inte verkställts inom tre månader. Inom stadens omsorg om personer med funktionsnedsättning redovisades 6 inte verkställda beslut och 0 avbrott i verkställigheten, inom stadens individ- och familjeomsorg 12 inte verkställda beslut och 3 avbrott. Av de totalt 21 beslut som rapporterades avsåg 19 beslut kontaktperson och kontaktfamilj. Det är därför angeläget att stadsdelarna följer upp de egna arbetssätten kring beslut och verkställighet vad

gäller kontaktperson/-familj. Jämfört med närmast föregående kvartal är antalet beslut som inte verkställts inom tidsgränsen tre månader oförändrat. Inom omsorg om personer med funktionsnedsättning har antalet inte verkställda beslut minskat, samtidigt som det ökat inom individ- och familjeomsorg.

Beredning

Ärendet har beretts av socialtjänstnämnden. Rapportering har gjorts från alla stadsdelsnämnder och från enheten för hemlösa på socialtjänstförvaltningen. Socialtjänstnämndens handikappråd har tagit del av ärendet 2007-12-06.

Mina synpunkter

Den lagstadgade skyldigheten att rapportera ej verkställda beslut bidrar till ökad trygghet för alla dem som omfattas av SoL beslut. Den innebär samtidigt en viktig möjlighet för staden att förbättra servicen och överblicken av kvaliteten inom såväl funktionshinderomsorgen som individ- och familjeomsorgen. Därför är det viktigt att berörda förvaltningar kontinuerligt arbetar med att utveckla konkreta riktlinjer och operativa manualer för hur de inrapporterade uppgifterna ska omsättas i nyckeltal och uppföljningsinstrument.

Under de två första kvartalen 2007 var minskade antalet ej verkställda beslut totalt jämfört med föregående år. Det är glädjande att denna positiva utveckling fortsatte även under tredje kvartalet när det gäller insatser gentemot personer med funktionsnedsättningar. Jag konstaterar att antalet ej verkställda beslut därmed har minskat med 62 % sedan årsskiftet. Inom individ- och familjeomsorgen har den tidigare positiva utvecklingen stannat upp och det är viktigt att reda ut och åtgärda orsakerna bakom detta.

Jag noterar att de ej verkställda besluten nästan uteslutande härrör till insatser som gäller kontaktpersoner eller kontaktfamiljer. Jag har redan tidigare pekat på betydelsen av att dessa insatser är lika angelägna som andra behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagen. Rapporten pekar på att problemen kvarstår dock och det är därför viktigt att frågan ges än högre prioritet.

Det är också viktigt att fortsatt följa och analysera fördelningen mellan kön och åldrar.

I rapporten framgår det att ett beslut gällande en insats inom hemtjänstens omsorg om personer med funktionsnedsättning inte har verkställts på grund av att den enskilde inte varit hemma eller inte öppnat dörren när hemtjänstpersonal kommit dit. I rapporten från kvartal 2 finns ett ärende som är påfallande

likt. Om det är samma ärende som avses, utgår jag ifrån att detta omgående utreds och verkställs.

Bilagor

Bilaga 1. Reservationer m.m.

Bilaga 2. Rapporterade ej verkställda beslut 2007-09-30. FH

Bilaga 3. Rapporterade ej verkställda beslut 2007-09-30. IOF

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Roger Mogert* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Att antalet icke-verkställda beslut om insatser för personer med funktionsnedsättningar har minskat för varje kvartal 2007 är en positiv utveckling som vi hoppas håller i sig under år 2008. Däremot är vi oroade över att trenden med ett minskat antal icke-verkställda beslut har brutits inom individ- och familjeomsorgen. Eftersom besluten främst har handlat om kontaktpersoner och kontaktfamiljer är det väldigt bra att socialtjänstförvaltningen nu tar krafttag för att höja kvalitén i arbetet med kontaktpersoner och kontaktfamiljer – ett initiativ som vi länge har efterlyst.

Vidare är det viktigt att konstatera att resursbrist är det skäl som stadsdelsnämnderna nämner i rapporten för att i vissa fall inte ha lyckats verkställa beslut. Detta är givetvis en tydlig följd av de nedskärningar som pågått i stadsdelsnämnderna på grund av den borgerliga majoritetens prioriterade satsning på skattesänkning framför satsningar på utsatta barn, ungdomar och vuxna.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Stadsdelsnämndernas och socialtjänstnämndens rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, för kvartal 3 2007 godkänns.

Stockholm den 6 februari 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
KRISTINA AXÉN OLIN

Ulf Kristersson

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Roger Mogert* och *Teres Lindberg* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) är kommunerna skyldiga att till länsstyrelserna anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställs inom tre månader från beslutsdatum. Rapporteringsskyldigheten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Kvartal 3 2007 rapporterade stadsdelsnämnderna och enheten för hemlösa totalt 21 beslut som inte verkställts inom tre månader. Inom stadens omsorg om personer med funktionsnedsättning redovisades 6 inte verkställda beslut och 0 avbrott i verkställigheten, inom stadens individ- och familjeomsorg 12 inte verkställda beslut och 3 avbrott. Av de totalt 21 beslut som rapporterades avsåg 19 beslut kontaktperson och kontaktfamilj. Det är därför angeläget att stadsdelarna följer upp de egna arbetssätten kring beslut och verkställighet vad gäller kontaktperson/-familj. Jämfört med närmast föregående kvartal är antalet beslut som inte verkställts inom tidsgränsen tre månader oförändrat. Inom omsorg om personer med funktionsnedsättning har antalet inte verkställda beslut minskat, samtidigt som det ökat inom individ- och familjeomsorg.

BEREDNING

Ärendet har beretts av socialtjänstnämnden. Rapportering har gjorts från alla stadsdelsnämnder och från enheten för hemlösa på socialtjänstförvaltningen. Socialtjänstnämndens handikappråd har tagit del av ärendet 2007-12-06.

Socialtjänstnämnden

Socialtjänstnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 december 2007 att för egen del godkänna stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 3 2007 samt att överlämna stadsdelsnämndernas och enheten för hemlösas rapportering av ej verkställda beslut till kommunfullmäktige.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Karin Rågsjö (v) och ledamöterna Elisabeth Brandt Ygeman m.fl. (s), *bilaga 1*.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 november 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Antalet inte verkställda beslut har minskat sedan rapporteringsskyldigheten infördes den 1 juli 2006. Sammanställningen av redovisningarna för kvartal 3 2007 visar dock ett

oförändrat resultat jämfört med närmast föregående kvartal. Under 2007 har 32 inte verkställda beslut redovisats det första kvartalet, 21 det andra och tredje kvartalet. Det sistnämnda kvartalet har antalet beslut som inte verkställts inom tre månader visserligen fortsatt att minska inom omsorg om personer med funktionsnedsättning, men det har samtidigt ökat inom individ- och familjeomsorg. Antalet avbrott i verkställighet har däremot minskat från 6 bägge föregående kvartal till 3 det tredje kvartalet.

10 stadsdelar har inga inte verkställda beslut att rapportera inom omsorg om personer med funktionsnedsättning kvartal 3 2007 och 9 stadsdelar har inga sådana beslut att rapportera inom individ- och familjeomsorg. Socialtjänstnämndens enhet för hemlösa har inga inte verkställda beslut att rapportera.

Av de totalt 21 beslut som redovisas som inte verkställda kvartal 3 2007 avser endast två beslut andra insatser än kontaktperson och kontaktfamilj. Förvaltningen har tidigare pekat på betydelsen av att kontaktperson/kontaktfamilj ses som lika angelägna som andra behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagen och att tid och resurser fördelas därefter. Det är därför angeläget att stadsdelarna fortsätter att följa upp och utvärdera de egna arbetssätten kring beslut och verkställighet vad gäller dessa insatser.

Skälen som anges till varför dessa insatser inte verkställts bekräftar återigen de svårigheter som kan finnas när det gäller att rekrytera lämplig kontaktperson eller kontaktfamilj. Intentionen om en kontaktperson/ -familj som en resurs och social kontakt för den enskilde ställer speciella krav vid rekryteringen och medför ofta ett omfattande matchningsarbete innan ett beslut kan verkställas.

Jämförelser mellan könen när det gäller representationen flickor/kvinnor respektive pojkar/män bland de som inte får sina beslut verkställda inom maxgränsen tre månader medger inga långtgående slutsatser. Hittills genomförda uppföljningar visar emellertid att något fler pojkar/män än flickor/kvinnor inte får sina beviljade insatser genomförda inom angiven tidsgräns.

En översyn av stadens riktlinjer för kontaktverksamheten omfattande SoL, LVU och LSS har resulterat i ett förslag till reviderade riktlinjer för utredning, beslut och verkställighet av insatserna kontaktperson och kontaktfamilj. Förslaget kommer att föreläggas Socialtjänstnämnden i december 2007. Riktlinjerna kommer, om de antas i Socialtjänstnämnden och därefter i Kommunfullmäktige, att ligga till grund för utbildningsinsatser bland berörda handläggare i staden. Socialtjänstförvaltningen har även för avsikt att vidta andra åtgärder som stöd i stadsdelarnas arbete med att tillgodose behovet av kontaktpersoner/-familjer. Åtgärderna ska knyta an till tidigare satsningar inom området i syfte att öka kunskapen och kompetensen bland stadens kontaktsekreterare, utveckla arbetssätten samt förbättra och underlätta rekryteringsarbetet.

Förvaltningen föreslår att Socialtjänstnämnden för egen del godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av inte verkställda beslut kvartal 3 2007 och att nämnden överlämnar redovisningen från stadsdelsnämnderna och enheten för hemlösa till kommunfullmäktige.

RESERVATIONER M. M

Socialtjänstnämnden

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Karin Rågsjö (v) och ledamöterna Elisabeth Brandt Ygeman m.fl. (s) enligt följande:

Det är glädjande att förvaltningen på olika sätt nu tar krafttag för att höja kvalitén i arbetet med kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Vi kan även konstatera att det skäl som stadsdelsnämnderna åberopar i rapporten är resursbrist. Detta är en självklar följd av nedskärningar i stadsdelsnämnderna på grund av den borgerliga majoritetens satsning på skattesänkning i stället för satsningar på utsatta barn, ungdomar och vuxna.

Bilaga 2

Rapporterade ej verkställda beslut 2007-09-30. FH

SDN	Beslutsdatum	Avbrott i verkställighet	Bistånd	Man/ pojke Kvinna/ barn
Bromma	2006-11-24		Kontakt- familj	P
Enskede-Årsta-Vantör				
Farsta	2007-03-26		Trygg- hetslarm	M
	2007-07-01		Hemtjänst	M
Hägersten- Liljeholmen				
Hässelby-Vällingby	2007-05-29		Kontakt- person	M
Kungsholmen				
Norrmalm				
Rinkeby-Kista				
Skarpnäck				
Skärholmen	2007-02-01		Kontakt- person	K
	2007-01-01		Kontakt- person	K
Spånga-Tensta				
Södermalm				
Älvsjö				
Östermalm				
Enheten för hemlösa				

Bilaga 2. Rapporterade ej verkställda beslut 2007-09-30. IOF

SDN	Beslutsdatum	Avbrott i verkställighet	Bistånd	Man/ pojke Kvinna/ barn
Bromma				
Enskede-Årsta-Vantör	2007-04-23		Kontaktperson	K
	2007-06-01		Kontaktperson	M
Farsta				
Hägersten-Liljeholmen				
Hässelby-Vällingby				
Kungsholmen				
Norrmalm				
Rinkeby-Kista	2007-04-25		Kontaktperson	F
	2007-04-25		Kontaktperson	P
	?	2007-05-31	Kontaktperson	F
	2007-05-02		Kontaktperson	F
Skarpnäck	?	2006-12-04	Kontaktperson	P
	2004-01-23	2006-09-20	Kontaktfamilj	P
	2006-10-18		Kontaktperson	P
	2007-03-30		Kontaktfamilj	P
	2007-03-30		Kontaktfamilj	P
Skärholmen	2005-12-05		Kontaktfamilj	F
	2007-02-16		Kontaktfamilj	P
	2007-09-26		Kontaktperson	F
Spånga-Tensta				
Södermalm	2006-11-06		Kontaktperson	F
Älvsjö				
Östermalm				
Enheten för hemlösa				